

1979, 29. října – Sdělení VONS č. 147 „Jiří Kaplan ve vazbě“ o uvalení vazby na Jiřího Kaplana obviněného ze spáchání trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi.

12. října 1979 byl rozhodnutím generálního prokurátora ČSSR vzat do vazby ing. Jiří Kaplan, nar. 2. 8. 1925, bytem Praha 6, Českomalínská 47/423, otec deseti dětí (z toho šesti nezletilých), zaměstnaný v Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací v Konviktské ulici.

Více než měsíc předtím, 10. 9. 1979, provedli příslušníci StB, pod vedením pplk. Nogy v bytě Jiřího Kaplana domovní prohlídku, při které zabavili 377 knih převážně náboženského charakteru. Usnesení o domovní prohlídce bylo motivováno zahájením trestního stíhání ve věci nedovoleného podnikání (§ 118 tr. z.). Téhož dne byl Jiří Kaplan zadržen, po 96 hodinách propuštěn s obviněním z trestného činu maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi (§ 178 tr. z.).¹

Během trestního stíhání na svobodě byl několikrát vyslýchán, přičemž otázky vyšetřovatelů směřovaly k jeho překladatelské činnosti, k stykům s katolíky na Moravě a kontaktům s věřícími v zahraničí.²

Okolnosti celého případu navozují souvislost mezi uvězněním Jiřího Kaplana a tažením proti nezávislé katolické literatuře na Moravě (viz sdělení č. 135).³

Obhájcem Jiřího Kaplana je absolvent právnické fakulty Jiří David z AP č. 10, pracoviště B, Štěpánská ul. č. 16, Praha 1.

Upozorňujeme, že z téhož činu je obviněn a trestně stíhán na svobodě signatář Charty 77 Josef Zvěřina.

Informace o Chartě 77, r. 2, 1979, č. 15, s. 14.

POZNÁMKY

- ¹ Domovní prohlídka u Jiřího Kaplana byla součástí rozsáhlé akce StB proti katolickému samizdatu (známé také jako akce Lekce), v jejímž rámci bylo v době od 7. 9. do 14. 12. 1979 vykonáno velké množství domovních prohlídek na Moravě (hlavně v Olomouci, Brně a Opavě) a ojedinele též v Čechách a na Slovensku (Praha, Bratislava). Více k celému případu viz HOLEČKOVÁ, Marta Edith: *Cesty českého katolického samizdatu 80. let*, Praha 2009, s. 24–27.
- ² Jiří Kaplan udržoval živý a častý kontakt se zahraničím. Spolu s rodinou trávil po několik let prázdniny v NDR. Tyto prázdninové pobyty zajišťovali tamní kněží a řeholníci. S nimi se Kaplan radil ohledně vhodné literatury pro mládež. Doporučené knihy si odsud pak vozil a doma je překládal. Prostřednictvím Alexandra Tomského dostával literaturu z Anglie a díky mnoha dalším lidem mu byla zasílána literatura také z Francie. Ze zahraničí kromě literatury dostával i rozmnožovací stroje, náhradní součástky k nim, náplně do kopírek a další potřebné věci. Více viz tamtéž, s. 143.
- Jiří Kaplan ke kontaktům s katolickými aktivisty na Moravě v rozhovoru s M. E. Holečkovou 30. 11. 2007 uvedl: „Byly taky tiskárny na Moravě. Musím připomenout Josefa Adámka. To byl věrný, dlouholetý a takový pilný [člověk-tiskař]. [...] Pojal to opravdu velice široce a výkonně, opravdu to byl takovej usilovnej [člověk], kterej všechno vydržel. [...] Já jsem mu posílal z Prahy papír. Oni nás tak přečetli, zřejmě po delším sledování, že mě [u výsledku] úplně předestřeli, kdy jsem co komu posílal. To byl zvláštní papír, když třeba potřeboval na obálky nebo na vazbu, takže to mělo většinou takovej trošku mimořádněj rozměr. [...] Oni si to na poště fotili a potom mi ukazovali fotky, takže tam jsme toho nemohli moc okrávat, protože to měli přesně zjištěný. [...] Krumpholce jsem osobně neznal, ale měli jsme s ním [...] a ještě s jedním [...] schůzku, taky s Jožkou [Adámekem] a ta schůzka byla už sledovaná, měli tam někde štěnice, přesně věděli, o co jde, ale to bylo jediný moje setkání s Krumpholcem. On byl takovej, bych řekl, svůj, měl to tam v tom sklepě a já jsem se mu do toho nepletl, protože on byl dost živelnej, tiskl a určoval si zase takovej svůj výběr. [...] Snažil jsem se jim pomáhat – přihrát nějaký prostředky nebo zprostředkovat něco, co potřebovali pro výrobu.“ Tamtéž, s. 169.
- ³ Dokument č. 136. K případu Josefa Vlčka a spol. viz dále sdělení VONS č. 147, 151, 159, 273, 274, 282 a 329, dokumenty č. 148, 152, 160, 274, 275, 283 a 330.